

Uvod u Montessori jezik

Djeca su ljudska bića koja zaslužuju poštovanje, superiornija od nas zbog svoje nevinosti i većih mogućnosti za svoju budućnost. - Maria Montessori

Montessori slova na brusnom papiru možete preuzeti u Montessori materijalima.

Uvod u čitanje i pisanje*

*ako već znate nešto Montessori čitanju i pisanju možete preći direktno na aktivnosti

Montessori teorija za čitanje i pisanje djeluje kompleksno na prvu, ali ćete je, nakon malo proučavanja, vrlo brzo zavoljeti i razumjeti.

Iz Montessori perspektive, dijete koje nikada nije koristilo svoje ruke prije nego što se okrenulo pisanju, morat će svoju ruku vježbati u mnogo skromnijim aktivnostima.

- Za Mariju Montessori čitati i pisati se ne uči kada se prvi put susreće sa slovima, uči se prethodno uz stjecanje potrebnih motoričkih i logičkih vještina, ali koje, budući da nisu abecedno konotirane, nisu prepoznate i uključene u proces pisanja unutar tradicionalne nastave.
- Montessori strategija poučavanja izrazito je različita jer se prvenstveno bavi time da djeca razviju svaku od vještina potrebnih za pisanje i čitanje zasebno.
- Za razliku od drugih pristupa, Montessori metoda u središtu pozornosti ima pripremne, nepisane faze i faze dešifriranja u učenju pisanja i čitanja. Tek kada se odradi dobra priprema, kompetencije čitanja i pisanja dolaze spontano, kao u eksploziji znanja.

Priprema ruke i uma

Da bi se naučilo pisati i čitati, obično ovim redoslijedom, potrebna je pripremna obuka ruke i uma koja ne zahtijeva od djeteta da piše i čita, već da provodi druge aktivnosti potrebne da bi ga se stavilo u poziciju da piše i čita.

Maria Montessori stoga predlaže metodu zahvaljujući kojoj djeca uče pisati i čitati u tri faze.

1) Prije svega provode aktivnosti usmjerene na usavršavanje ruke kao što su šivanje, uvlačenje konca, vezivanje čvorova, izvlačenje, itd.

2) Zatim je usmjeravaju na praćenje oblika slova, ali bez potrebe da bilo što čitaju ili pišu. U toj se fazi pripremaju držati pribor za pisanje kojim označavaju slova zahvaljujući brusnim slovima ili crtanjem geometrijskih likova na željeznim predlošcima kojim naprežu snagu, stisak, lakoću crte, ali nikad ne pišu.

3) Zatim uče spajati slova i njihove glasove. U toj fazi počinju manipulirati papirnatim ili plastičnim slovima te ih sastavljaju uz pomoć slika ili predmeta. Kada se ove tri faze uspješno završe, dijete će pisati i čitati jednostavno spajajući i sintetizirajući prethodno znanje.

Aktivnosti sa slovima brusnog papira

U tom procesu odrasla osoba, osim pripreme okoline i materijala, osigurava da djeca dobiju lekcije o pravilnom kretanju ruke, glasovnim vrijednostima slova, pravopisnim poteškoćama, itd.

Zatim postoji još jedna posebnost Montessori metode, a to je da ovim pripremnim vježbama čitanje započinjemo zajedno s pisanjem: 1) kod slova od brusnog papira koja se dodiruju prstima ili kistom već imamo embrionalni čin pisanja, 2) prepoznavanje slova prvi je početak čitanja.

Stoga dijete piše i čita gotovo zajedno, s tim da pisanje malo nadmašuje čitanje jer se u ovim pripremnim vježbama više pažnje posvećuje motoričkom mehanizmu s obzirom na prepoznavanje glasovno-oblikovne veze.

Nomenklaturne kartice

Primjer Montessori nomenklturnih kartica iz [modula Botanika unutar Zapi za malene](#), na Zapi platformi

Za poticanje čitanja na scenu stupaju nazivlja koja se spajaju s predmetima. U ovom slučaju dijete ne samo da čita imena, već se trudi razumjeti riječ koja se odnosi na neku stvar. Nakon nomenklturnih karticu tu su zapovjedne kartice u kojima djeca čitaju rečenicu kako bi izvršila naredbu.

Kartice sadrže izraze kao što su “ustani, otvori prozor” ili “naoštri crvenu i plavu olovku” , itd. Ova igra, koja postaje sve složenija, navikava djecu na čitanje dok pokušavaju razumjeti značenje rečenica te ih stavlja u poziciju da se uhvate u koštac sa svojim prvim knjigama, narativnim tekstovima te da budi spremni za čitanje i pisanje s lakoćom.

U ovoj lekciji naći ćete primjere aktivnosti prilagođene za čitanje i pisanjem mlađim kao i starijim toddlerima i predškolarcima.